

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3078/2019
Гж ап2 1/19
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужилаца 1. АА, 2. ББ, 3. ВВ, 4. ГГ, 5. ДД, 6. ЂЂ, 7. ЕЕ и 8. ЖЖ, сви из ..., које заступа Радован Лопичић, адвокат из ..., против туженог Република Србија, кога заступа Државно правобранилаштво РС, са седиштем у Београду, ради утврђења дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 678/16 од 12.05.2017. године и о жалби туженог изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 6/19 од 20.03.2019. године, у седници одржаној дана 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 678/16 од 12.05.2017. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба туженог изјављена против решења Апелационог суда у Београду Р4 6/19 од 20.03.2019. године.

Образложење

Првостепеном пресудом Вишег суда у Београду П1 356/14 од 05.11.2015. године, ставом првим изреке, дозвољено је приначење тужбе. Ставом другим изреке утврђено је да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцима, тако што им није исплатио једнократну новчану помоћ за социјално угрожена лица, бивше запослене ХК “Војин Поповић” ад Нови Пазар. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцима на име материјалне штете исплати износ од по 464.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.03.2011. године до исплате. Ставом четвртим изреке тужиоцима су досуђени трошкови парничног поступка у износу од 455.620,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 678/16 од 12.05.2017. године, у ставу првом изреке, жалба туженог је одбијена као неоснована и пресуда Вишег суда у Београду П1 356/14 од 05.11.2015. године је потврђена. У ставу другом изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, благовремену и дозвољену ревизију је изјавио тужени, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по ревизији туженог у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 и 111/09), па је утврдио да није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били запослени у ХК „Војин Поповић“ а.д. Нови Пазар све до 30.11.2005. године, када је над послодавцем отворен стечај. Закључком Владе РС од 21.01.2011. године одобрена је додела једнократне новчане помоћи за социјално угрожена лица, бивше запослене у наведеном привредном друштву, а реализација тог закључка је поверена Министарству рада и социјалне политике и Министарству економије и регионалног развоја, који су утврђивали круг лица која су обухваћена тим закључком. Средства за исплату новчане помоћи су пренета на Град Нови Пазар, који је вршио исплату крајњим корисницима. Исплата је извршена у корист 257 бивших запослених у износу од по 465.000,00 динара, дана 18.03.2011. године, према списку састављеном од стране синдиката Независност Холдинг Војин Поповић, који је достављен означеним министарствима. Из садржине списка од 13.01.2011. године произлази да тужиоци истим нису обухваћени као корисници једнократне помоћи, већ као лица којима не треба исплатити накнаду, јер се ради о ранијим руководиоцима који су одговорни за стечај ХК „Војин Поповић“ а.д. Нови Пазар и да би у случају исплате у корист истих дошло до незадовољства и додатних проблема. Према исказу саслушаних сведока, синдикат је на иницијативу запослених доставио министарству списак без имена тужилаца, јер су исти наводно довели предузеће у стечај. Из садржине записника са састанка одржаног дана 28.02.2011. године у Министарству економије и регионалног развоја произлази да је од Агенције за приватизацију затражено да достави списак запослених код ХК „Војин Поповић“ а.д. Нови Пазар на дан отварања стечаја, те да је одговорено да агенција тај податак не поседује, па је на истом састанку представника министарстава договорено да се прихвати списак достављен од стране Штрајкачког одбора синдиката Независност.

На основу напред утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови изводе закључак да је тужени извршио дискриминацију тужилаца, на тај начин што је због личног својства тужиоцима ускратио исплату једнократне новчане социјалне помоћи по Закључку Владе РС од 21.01.2011. године. Тужени је обавезан да тужиоцима накнади материјалну штету.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија туженог није основана.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право из члана 2. Закона о забрани дискриминације, када су утврдили да поступање туженог има карактер дискриминације тужилаца. Ускраћивањем права на једнократну новчану накнаду по Закључку Владе РС од 21.01.2011. године тужени, као орган јавне власти,

извршио је повреду начела једнаких права и обавеза, што представља један од законом прописаних облика дискриминације из члана 8. Закона о забрани дискриминације.

Наиме, поменути закључком Влада РС се обавезала да бившим запосленима у ХК „Војин Поповић“ а.д. Нови Пазар исплати једнократну новчану помоћ, која је исплаћена свим осталим запосленима, изузев тужиоцима. Наведено искључивање тужилаца у остваривању права на новчану помоћ засновано је на личном обележју истих – положају ранијих руководиоца означеног привредног друштва. Тужени је овај статус тужилаца, као релевантан критеријум приликом ускраћивања права на исплату, прихватио поступањем по списку који му је достављен од стране Штрајкачког одбора синдиката Независност, у коме се наводе сви примаоци помоћи. Тужиоци нису садржани овим списком због личног својства, што су саслушани сведоци потврдили пред судом, наводећи да је између представника синдиката и руководећег кадра постојао анимозитет. Следи да се у поступању туженог (који прихвата принцип ограничења приликом остваривања новчане помоћи од стране синдиката) остварују обележја дискриминације, будући да је лично својство било узрок за неоправдано прављење разлике између тужилаца и осталих лица која се налазе у истој позицији.

Насупрот наводима ревизије, правилно је становиште нижестепених судова да спорни закључак није прописивао исплату помоћи искључиво социјално угроженим радницима (а не свим радницима), будући да одредба такве врсте овим актом није садржана, нити су садржани критеријуми на основу којих би се утврдио круг запослених који, сходно социјалном положају, имају право на једнократну новчану помоћ. У том смислу није било места примени члана 14. Закона о забрани дискриминације, којим је прописано у којим случајевима је могуће применити неједнак третман с обзиром на лична својства кроз одређивање посебних мера (ткз. позитивна дискриминација).

Правилан је и став нижестепених судова да тужилац има право на накнаду материјалне штете коју је претрпео у вези извршене дискриминације. Право на накнаду штете признато је чланом 43. став 1. тачка 4. Закона о забрани дискриминације, а остварује се према општим правилима проузроковања штете из Закона о облигационим односима, са циљем да се отклоне штетне последице у имовини тужилаца које су изазване актом дискриминације, те да се тужиоци доведу у исту равн са лицима у односу на која су дискриминисани.

Из изложених разлога и применом члана 405. став 1. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци пресуде под ставом првим.

Одлуку у ставу другом изреке ове пресуде, Врховни касациони суд је донео применом члана 401. став 1. Закона о парничном поступку. Наведено са разлога што је чланом 355. став 1. и чланом 385. став 1. Закона о парничном поступку прописано да се жалба може поднети против одлуке донете у првом степену. Како је решење о недопуштености ревизије донео апелациони суд, као суд другог степена, то следи да против ове одлуке жалба, као редован правни лек, није дозвољена.

Председник већа - судија

др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић